



ده نکته درباره

محاکمه «بوسکو ناتاگاندا»

یک) ناتاگاندا، ۴۱ ساله و رواندایی الاصل، در میان نیروهایش به دلیل تمایل به هدایت ایشان از خط مقدم و مشارکت مستقیم در عملیات های نظامی، به «نابودگر» معروف بوده است. ناتاگاندا به مدت بیش از یک دهه در شماری از گروه های شورشی فعال در شرق کشور «جمهوری دموکراتیک کنگو» عضویت و فعالیت داشته است.

دو) هجده اتهام مربوط به ارتکاب «جرائم جنگی» و «جرائم علیه بشریت» متوجه ناتاگانداست. این جرایم موردادعا در سال های ۲۰۰۲ و ۲۰۰۳ میلادی و در خلال یک سری عملیات های خشن در منطقه «اوتوری» در شرق کنگو ارتکاب یافته اند. در آن زمان ناتاگاندا، معاون فرمانده نظامی گروه شورشی «نیروهای مردمی برای آزادی کنگو» بود. این اولین پرونده در «دیوان کیفری بین المللی» است که در آن یک فرمانده شورشی با اتهام جرایم جنسی و «جرائم مبتنی بر جنسیت» که علیه «کودک سربازان» تحت فرماندهی اش ارتکاب یافته است، مواجه می شود.

سه) از اوایل هزاره سوم میلادی، میان دو گروه قومی ساکن در شرق کنگو یعنی قبایل «هما» و «لندو» بر سر تصاحب زمین، معادن طلا و کنترل راه های تجاری منطقه درگیری های گسترده ای آغاز شد. این نبردهای محلی با مداخله کشور اوگاندا که از گروه های مسلح شورشی کنگو حمایت می نمود جنبه فرا منطقه ای پیدا کرد. ارتش اوگاندا با همکاری نیروهای گروه «ناتاگاندا» یک تهاجم نظامی گسترده جهت در اختیار گرفتن منطقه اوتوری آغاز کردند. بنابر ادعاهای موجود، سران این اتحاد یک «سیاست سازمانی» جهت حمله نمودن به تمام افراد غیر متعلق به قبیله «هما» اتخاذ کرده بودند.

چهار) بنابر گمانه زنی های موجود از سال ۱۹۹۹ میلادی تا کنون حدود پانزده هزار نفر در منطقه اوتوری کشته شده اند. تنها در خلال منازعات سال های ۲۰۰۲ و ۲۰۰۳ میلادی، پنج هزار تن از شهروندان غیر نظامی جان خود را از دست داده اند. این میزان تلفات تنها بخشی از حدود سه و نیم میلیون کشته در مخصامات مسلحانه در سراسر کنگو می باشد که آن را به خونین ترین جنگ بعد از جنگ جهانی دوم تبدیل کرده است.



پنج) وضعیت کنگو اولین وضعیتی بود که دیوان کیفری بین المللی صلاحیت خود را نسبت به آن اعمال کرد. اولین و دومین پرونده منتهی به صدور حکم محکومیت یعنی پرونده های «لوانگا» و «کاتانگا» نیز مربوط به وضعیت کنگو بوده است. در میان متهمان وضعیت کنگو، تاکنون یک نفر نیز تبرئه شده است.

شش) ناتاگاندا از سال ۲۰۰۶ میلادی تحت تعقیب دیوان کیفری بین المللی بوده است. وی در سال ۲۰۱۳ میلادی پس از آنکه از سوی گروه شورشی ای که فرماندهی آن را برعهده داشت کنار زده شد خود را تسلیم سفارت آمریکا در رواندا نمود و از آنجا تحویل دیوان شد. وی هم اکنون در بازداشتگاه دیوان در لاهه هلند به سر می برد.

هفت) دادرسان شعبه دادرسی پیش از آغاز محاکمه ناتاگاندا، توصیه کرده بودند که اولین جلسه دادرسی وی در کنگو برگزار شود تا قربانیان جرایم وی، عدالت را از نزدیک مشاهده نمایند. با این حال ریاست دیوان با این پیشنهاد به دلیل ملاحظات امنیتی و مالی مخالفت نمود. دیوان می تواند جلسات دادرسی خود را خارج از مقر اصلی نیز برگزار نماید.

هشت) ۲۱۴۹ بزه دیده حق مشارکت در فرایند دادرسی را از سوی دیوان اخذ کرده اند. ایشان توسط دو وکیل نمایندگی خواهند شد و در فرایند دادرسی و جلسات محاکمه حضور به هم خواهند رساند. دیوان کیفری بین المللی برای اولین بار در تاریخ عدالت کیفری بین المللی به قربانیان و بزه دیدگان مستقیم و غیر مستقیم جرایم بین المللی حق مشارکت در فرایند دادرسی را اعطا نمود.

نهم) ناتاگاندا در حال حاضر از دید دیوان معسر شناخته شده است و بنابراین هزینه تیم وکلای وی توسط دیوان تامین خواهد شد. البته این تصمیم بعد از پایان بررسی اموال وی قابل تجدید نظر است.

ده) اولین جلسه محاکمه ناتاگاندا در روز دوم سپتامبر برگزار گردید. ناتاگاندا پس از تفهیم اتهامات، گناهکاری خود را نپذیرفت و متعاقب آن دادستان دیوان کیفری بین المللی اولین اظهارات خود را علیه متهم ایراد نمود. دادستان دیوان در سخنان خود تاکید نمود که این محاکمه برای قربانیانی است که وقت آن رسیده است که عدالت را شاهد باشند.

تهیه شده در:

واحد آموزش «مرکز حقوق کیفری بین المللی ایران»

www.icicl.org

Info@icicl.org

Address: 118, 5037 JV, the Netherlands.